

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazma Becerisine Karşı Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Investigation Of Against Writing Skills Attitude Of Turkish Student Teachers In Terms Of Certain Variables

Ali GÖÇER

Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, Kayseri, Türkiye

Makale Geliş Tarihi: 25.12.2015

Yayına Kabul Tarihi: 03.11.2016

Özet

Bu araştırmanın amacı, eğitim fakülteleri Türkçe öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarını bazı değişkenler açısından incelemektir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Marcia O'Neal ve diğerleri (1984) tarafından geliştirilen ve Göçer (2014) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılarak Türkçeye uyarlanan Yazma Tutum Ölçeği (YTÖ) kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı .85 olarak bulunmuştur. Araştırmaya Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerinde bulunan 4 üniversitenin eğitim fakültesi Türkçe öğretmenliği bölümünde okuyan 294 öğrenci katılmıştır. Elde edilen veriler araştırmanın amacına uygun olarak Tukey testi, F testi (ANOVA), aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testi istatistiksel yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerden ulaşılan bulgulara göre, Türkçe öğretmenliği öğrencilerinin yazma becerisine karşı tutumlarında mezun olunan lise türü ve öğretim türü değişkenleri açısından fark olmadığı; cinsiyet ve okudukları üniversite değişkenleri açısından ise fark olduğu görülmüştür. Okul dışı yazma etkinliğinde bulunma alt değişkeninde erkek öğrencilerin düzeyleri kız öğrencilerinkinden ve Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin düzeyleri Erciyes Üniversitesi öğrencilerinkinden anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Türkçe eğitimi, yazma becerisi, yazma tutumu, tutumun boyutları, Türkçe öğretmeni adayı.

Abstract

The purpose of this study is to investigate attitudes towards writing skills of students studying in Turkish teaching department of education faculties in terms of some variables. At the study was used Writing Attitude Scale (WAS) that was developed by Marcia O'Neal et al. (1984) and was made validity and reliability by Göçer (2014) as a data collection instrument. Cronbach's Alpha coefficient of the scale was found as .85. The participant are 294 Turkish student teachers studying in Turkish teaching department 4 university's Faculties of Education in the different geographical regions of Turkey in the study. The data obtained analyzed using Tukey test, F test (ANOVA), arithmetic mean, standard deviation and t-test statistical methods for the purposes of the research. According to the results achieved from the data, is no difference attitudes towards writing skills in terms of the variables graduated high school type and type

of education for Turkish student teachers; were found to be the difference in terms of gender, and they read university variables. Execution of writing activities of outside school in the sub-dimension of the scale was found to be significantly higher male students than female students' levels and was found to be significantly higher levels of Karadeniz Technical University than Erciyes University students' level.

Keywords: Turkish education, writing skills, writing attitude, dimensions of attitude, Turkish student teacher.

1. Giriş

Yazma, duygu, düşünce, tasarı, izlenim ve yaşanılanları yazıya dökebilme (Göçer, 2012, s. 186); düşünceleri, yaşantıları, gözlemleri kurgusal bir bütünlük içinde temellendirerek dile getirme becerisidir (İpşiroğlu, 2007, s. 23-24). Düşünce gücüne sahip olanların; görüş, fikir ve duygularıyla gözlem, deney ve tecrübelerini, seçilen konuyla ilgisi ölçüsünde planlayıp dilin kurallarına uygun olarak anlatmasını yazma eylemi olarak tanımlamak mümkündür (Ağca, 1999, s. 109).

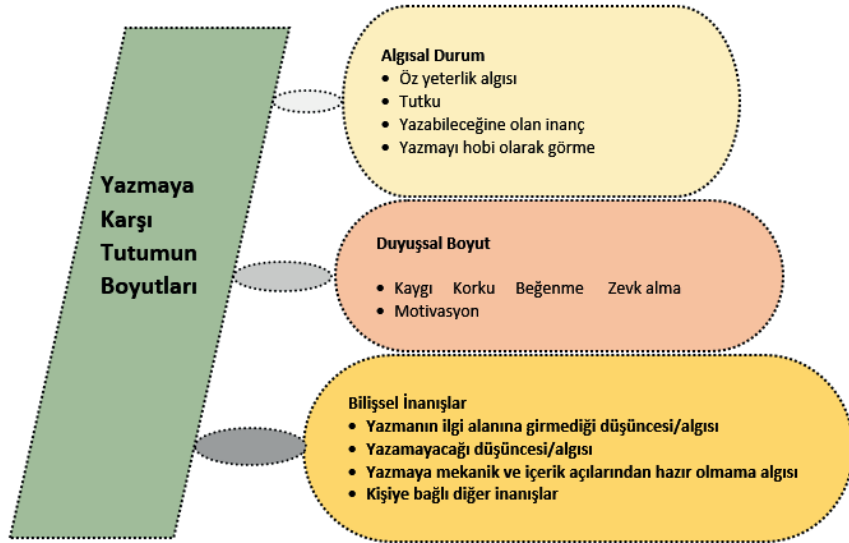
Tutum, kişilere, nesnelere, olaylara vb. karşı her zaman aynı türden davranmamıza yol açan sürekli ve değişmez bir inanç, duygu ve eğilim (Öncül, 2000, s. 1082-1083); bir kimsenin herhangi bir olay, eşya veya insan grubuna karşı olumlu ya da olumsuz davranış gösterme eğilimi (Turgut, 1987, s. 154) olarak tanımlanmaktadır. Tutumu dil öğrenmede motivasyon sağlayıcı şeklinde nitelendiren Gardner (1985, s. 10), tutumun *duygusal özellik* (Gardner, 1978, s. 1) boyutunun altını çizer. Yaman'a (2010) göre de bir eylem olarak yazma, bireylerin duygu ve düşüncelerini aktarma aracı olması yanında onların duygusal durumlarını da yansıtmaktadır (s. 272). Krech (1965, s. 26) tutum kavramını "bireyin yaşamındaki bir olaya karşı güdüsel, duygusal, algısal ve zihinsel süreçlerinin kalıcı ve sürekli bir örgütlenmesi" olarak tanımlanmaktadır (Akt. Temizkan ve Sallabaş, 2009, s. 155). Brown (1994) ise tutumu, insanoğlunun ilk çocukluk döneminde gelişir ve anne-baba, akran, çok değişik yollarla ilişki içerisinde bulunan insanların tutumları ve insani yaşantılarda duygusal etkileşim faktörlerinin bir sonucu olarak nitelendirir (s. 168).

Tutum doğrudan gözlenebilen bir özellik değil ancak kişinin gözlenebilen davranışlarından ulaşılan varsayımlardır. Bu manada tutum, davranış değil, davranışa hazırlayıcı eğilim olarak kabul edilir. Değişmeye karşı dirençli olan tutumun ne olduğuna karar verebilmek için, bireyin o nesneye gösterdiği tepkinin değişik ortamlarda gözlenmesi gerekir (Ülgen, 1997, s. 88). Tutumlar, genel olarak, 'bireyleri belli insanlar, nesnelere ve durumlar karşısında belli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğilimler' olarak kabul edilmekte ve insanların günlük yaşantılarının yan ürünleri olarak ortaya çıkmaktadırlar (Sözer, 1996, s. 9).

Tutumlar kalıtsal olmayıp sonradan öğrenilirler. Bunların kökü kültüre, aileye ve kişiye dayanır. Tutumların büyük bir bölümü aile çevresinde kazanılır. Yetişkin iken geçirmiş olduğumuz deneyimler sonucu da türlü tutumlar geliştirilebilir. Tutumlar

hem nitelik hem de yeğlilik bakımından çok değişik oldukları için bunları ölçmek üzere birtakım teknikler bulunmuş, bu amaçla bireylere uygulanan pek çok tutum ölçekleri geliştirilmiştir (Öncül, 2000, s. 1083).

Bir duygusal unsur olarak yazmaya karşı tutum, yazma eylemi içindeki yazarı mutluluktan mutsuzluğa uzanan çizgide nasıl davranacağını içeren bir eğilimdir. Öğrencilerin yazmaya karşı tutumu etkilere açık ve daha değişken, ancak herhangi bir durumla ilgili kısa ömürlü duygu ve tahrirten uzak daha sabit bir kişilik özelliğidir. Yazma tutum ölçeği uygulanıp tamamlandığında öğrencilerin evdeki, okuldaki çalışmalar dâhil olmak üzere çeşitli zamanlarda mutluluktan mutsuzluğa kadar geçmişi içine alacak şekilde ne istediklerini ve neler hissettiklerini ölçer (Graham ve diğerleri, 2007, s. 518).

Şekil 1: Yazmaya karşı tutumun boyutları (Van Aalderen-Smeets et al., 2012'den akt. Korur, 2015, s. 305'ten uyarlanarak oluşturulmuştur.)

2. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Bu araştırmanın amacı, eğitim fakülteleri Türkçe öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarını bazı değişkenler açısından değerlendirmektir. Dört farklı bölgeden seçilen dört üniversitenin eğitim fakültesi Türkçe öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin yazmaya karşı tutumlarını *okul dışı yazma, yazmaya hazır bulunuşluk, yazmada kendine güven ve yazmaya özen gösterme/önem verme* alt boyutları bağlamında cinsiyet, mezun olunan lise türü, öğretim türü ve öğrenim gördükleri üniversite değişkenlerine göre birbirleriyle karşılaştırarak anlamlı farklılıkların olup olmadığını belirlemektir.

Tutumları belirlemeye yönelik yapılan ölçümler sosyal ve psikolojik öğeleri içermesinden dolayı genellikle sosyal psikolojinin inceleme konusu olmuştur. Ancak son yıllarda yapılan eğitimle ilgili araştırmalarda, bireyin öğrenilecek materyale, öğretmene, öğrenim gördüğü konu alanına yönelik tutumlarının ölçülmesi çalışmaları hız kazanmıştır (Bağcı, 2007, s. 33).

Ülkemizde; yazma tutumuyla ilgili çok az sayıda çalışma yapılmıştır. Susar Kırmızı, 2009; Temizkan ve Sallabaş, 2009; Susar Kırmızı ve Beydemir, 2012; Seban, 2012; Erdoğan, 2012; Özdemir, 2014 dikkati çekenler arasındadır. Göçer'in (2014) yazma tutum ölçeği uyarlama çalışmaları da bu çalışmalara eklenebilir. Çalışmalara bakıldığında yazma becerisine karşı tutumlarının farklı değişkenler açısından ve ilişkisel taramayla faklı eğitim kademelerdeki öğrenciler üzerinde yapıldığı görülmektedir. Öğrencilerin doğrudan yazma tutumunu betimlemeye yönelik yapılan tek çalışma Zorbaz ve Kayatürk (2015) tarafından ortaokul öğrencilerinin yazmaya yönelik tutumlarını konu edinen çalışmadır. Bu araştırmada ise, eğitim fakültesi Türkçe öğretmenliği öğrencilerinin yazma becerisine karşı tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesine çalışılmıştır.

3. Yöntem

Araştırmada, betimleyici, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 294 öğrenciden oluşan örneklem üzerinden yürütülmüştür.

Problem Durumu

Türkçe öğretiminde görev üstlenecek öğrencilerin lisans eğitimlerinde, -diğer becerilerde olduğu gibi- yazma becerisi ile ilgili bilgi ve donanım kazanmalarına çalışılmaktadır. Her öğrencinin yazma becerisine karşı ilgi, istek ya da isteksizlikleri farklıdır. Öğrencilerin yazma becerisine olan bu niteliklerinin bir göstergesi olarak yazma tutumları da farklılık göstermektedir. Bu çalışmada Türkçe öğretmenliği öğrencilerinin yazma becerisine karşı tutumlarının cinsiyet, mezun oldukları lise, öğretim türü ve öğrenim gördükleri üniversite değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğinin araştırılarak açıklanmasına çalışılmıştır. Bu çerçevede aşağıdaki sorunun cevabı aranmıştır.

Problem Cümlesi

Türkçe öğretmenliği öğrencilerinin yazma becerisine karşı tutumları ne düzeydedir?

Alt Problemler:

Türkçe öğretmenliği öğrencilerinin yazma becerisine karşı tutumları, cinsiyet, mezun olunan lise türü, öğretim türü ve öğrenim gördükleri üniversite değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Türkiye’deki üniversitelerin eğitim fakültelerinin Türkçe öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Bu üniversiteler arasından seçilen Erciyes, Dumlupınar, Mustafa Kemal ve Karadeniz Teknik Üniversitelerinin Türkçe öğretmenliği bölümlerinde 2012-2013 öğretim yılında okuyan I. ve II. öğretim öğrencileri de araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Tablo 1. Katılımcılarla İlgili Kişisel Bilgiler

Üniversite	N	%
Erciyes Ü.	129	43,9
Dumlupınar Ü.	55	18,7
Mustafa kemal Ü.	56	19,0
Karadeniz Teknik Ü.	54	18,4
Toplam	294	100,0
Cinsiyet	N	%
Kız	149	50,7
Erkek	145	49,3
Toplam	294	100,0
Lise Türü	N	%
AÖL (Anadolu Öğretmen L.)	63	21,4
Diğer Liseler	231	78,6
Toplam	294	100,0
Öğretim Türü	N	%
I.Öğretim	201	21,4
II.Öğretim	93	78,6
Toplam	294	100,0

Tablo 1’den de görülebileceği gibi araştırmaya dört üniversiteden 149’u kız, 145’i erkek olmak üzere toplam 294 Türkçe öğretmeni adayı katılmıştır. Katılımcıların 63’ü Anadolu Öğretmen Lisesi, 231’i de farklı lise türlerinden mezun olmuşlardır. Uygulamanın yapıldığı öğretim yılında Türkçe öğretmeni adaylarının 63’ü I. Öğretimde, 231’i ise II. Öğretimde öğrenim gördükleri anlaşılmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmada veri toplama aracı olarak Marcia ve diğerleri (1984) tarafından geliştirilen ve Göçer (2014) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılarak Türkiyeye uyarlanan 25 maddelik *Yazma Tutum Ölçeği (YTÖ)* kullanılmıştır. Ölçek, katılımcılara soruları yanıtlamaları için ‘kesinlikle katılıyorum’, ‘katılıyorum’, ‘kararsızım’, ‘katılmıyorum’ ve ‘kesinlikle katılmıyorum’ biçiminde beşli derecelendirmeli olarak hazırlanmış likert tipi ölçektir. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .85 olarak bulunmuştur.

Araştırmaya Türkiye’nin farklı coğrafi bölgelerinde bulunan 4 üniversitenin eği-

tim fakülteleri Türkçe öğretmenliği bölümlerinde okuyan 294 öğrenci katılmıştır. Elde edilen veriler araştırmanın amacına uygun olarak aritmetik ortalama, standart sapma, Tukey testi, F testi (ANOVA) ve t-testi istatistiksel yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 16 paket programı kullanılmıştır.

4. Bulgular

Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi yapılmıştır. Yapılan analize ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Yazma Becerisine Karşı Tutumlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Sonuçları

Değişken	Cinsiyet	N	Art. Ort	Std. Sapma	t	p
<i>Okul Dışı Yazma</i>	Kız	149	19,6644	4,36913	5,426*	,001
	Erkek	145	22,5793	4,83573		
<i>Yazmaya Hazır Bulunuşluk</i>	Kız	149	18,8188	2,95702	,866	,387
	Erkek	145	19,1310	3,21942		
<i>Yazmada kendine güven</i>	Kız	149	16,4228	3,64873	1,011	,313
	Erkek	145	16,8483	3,56552		
<i>Yazmaya özen gösterme/ önem verme</i>	Kız	149	11,7315	3,14649	,679	,498
	Erkek	145	12,0000	3,62476		

Tablo 2’deki bulgular incelendiğinde yazma becerisine yönelik tutum ölçeğinin okul dışı yazma alt boyutunda kız öğrencilerin ortalamasının $X=19,66$, erkek öğrencilerin ortalamasının ise $X=22,57$ olduğu görülmektedir. Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla hesaplanan t değeri ($t=5,426$, $p<,05$) ,05 düzeyinde manidar bir farkı ifade etmektedir. Bu bulguya göre erkek öğrencilerin okul dışı yazma etkinliğinde bulunma düzeyleri kız öğrencilerinkinden anlamlı düzeyde yüksektir. Cinsiyet değişkeni açısından yazma becerisine yönelik tutum ölçeğinin diğer alt boyutlarında kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farkın olmadığı Tablo 2’den anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının mezun oldukları lise türü değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi yapılmıştır. Yapılan analize ilişkin bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Yazma Becerisine Karşı Tutumlarının Lise Türü Değişkenine Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Sonuçları

Değişken	Lise Türü	N	Art. Ort	Std. Sapma	t	p
Okul Dışı Yazma	AÖL	63	21,8413	3,83198	1,374	,170
	Diğer	231	20,9004	5,04877		
Yazmaya Hazır Bulunuşluk	AÖL	63	18,9048	2,91666	,197	,844
	Diğer	231	18,9913	3,13881		
Yazmada kendine güven	AÖL	63	16,8571	3,14108	,556	,578
	Diğer	231	16,5714	3,72919		
Yazmaya özen gösterme/önem verme	AÖL	63	12,1587	3,34185	,779	,437
	Diğer	231	11,7835	3,40280		

Tablo 3'ten de görülebileceği gibi öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının mezun oldukları lise türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için yapılan t testi analizi bulgularına göre mezun olunan lise türü değişkeniyle tutum ölçeğinin alt boyutları arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğretim türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi yapılmıştır. Yapılan analize ilişkin bulgular Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğretim türü değişkenine göre farklılaşmasına ilişkin t testi sonuçları

Değişken	Öğretim Türü	N	Art. Ort	Std. Sapma	t	p
Okul Dışı Yazma	1.Öğretim	201	21,2239	4,59942	,636	,525
	2.Öğretim	93	20,8387	5,29210		
Yazmaya Hazır Bulunuşluk	1.Öğretim	201	19,1045	3,12954	1,075	,283
	2.Öğretim	93	18,6882	2,99267		
Yazmada kendine güven	1.Öğretim	201	16,6816	3,73070	,341	,733
	2.Öğretim	93	16,5269	3,34466		
Yazmaya özen gösterme/önem verme	1.Öğretim	201	12,1244	3,37631	,945	,052
	2.Öğretim	93	11,3011	3,36150		

Tablo 4'ten de görülebileceği gibi öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğretim türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için yapılan t testi analizi bulgularına göre öğretim türü değişkeniyle tutum ölçeğinin alt boyutları arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için F testi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analize ilişkin bulgular Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre farklılaşmasına ilişkin F testi (ANOVA) sonuçları

Değişken	Üniversite	N	Art. Ort	Std. Sapma	F	p
Okul Dışı Yazma	Erciyes	129	20,3876	4,40225	3,941*	,009
	Dumlupınar	55	20,4727	3,73598		
	M.Kemal	56	21,7143	5,51927		
	KTÜ	54	22,8148	5,56293		
Yazmaya Hazır Bulunuşluk	Erciyes	129	18,4806	2,76445	2,148	,094
	Dumlupınar	55	19,4364	3,40350		
	M.Kemal	56	19,5179	2,18250		
	KTÜ	54	19,1111	4,04534		
Yazmada kendine güven	Erciyes	129	16,3643	3,47297	,919	,432
	Dumlupınar	55	16,4000	3,62399		
	M.Kemal	56	17,2321	3,59793		
	KTÜ	54	16,8889	3,91739		
Yazmaya özen gösterme/önem verme	Erciyes	129	11,1860	3,20831	3,736*	,012
	Dumlupınar	55	11,9091	3,10479		
	M.Kemal	56	12,6071	3,69608		
	KTÜ	54	12,6667	3,49663		

Tablo 5'teki bulgular incelendiğinde yazma becerisine yönelik tutum ölçeğinin okul dışı yazma alt boyutunda Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin ortalamasının $X=22,81$, Erciyes Üniversitesi öğrencilerinin ortalamasının ise $X=20,38$ olduğu görülmektedir. Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla hesaplanan t değeri ($t=3,941$, $p<,05$) ,05 düzeyinde anlamlı bir farkı ifade etmektedir. Bu bulguya göre Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin okul dışı yazma etkinliğinde bulunma düzeyleri Erciyes Üniversitesi öğrencilerinden anlamlı düzeyde yüksektir. Öğrenim görülen üniversite değişkeni açısından yazma becerisine yönelik tutum ölçeğinin diğer alt boyutlarında Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi öğrencileri arasında anlamlı bir farkın olmadığı Tablo 5'ten anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için TUKEY testi yapılmıştır. Yapılan analize ilişkin bulgular Tablo 6'de verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre farklılaşmasına ilişkin TUKEY testi sonuçları

Değişken	(I) Üniversite	(J) Üniversite	Ort. Arası Fark (I_J)	p
Okul Dışı Yazma	Erciyes	Dumlupınar	-,08513	1,000
		M.Kemal	-1,32669	,303
		KTÜ	-2,42722*	,010
	Dumlupınar	M.Kemal	-2,34209	,052
		KTÜ	1,32669	,303
		M.Kemal	KTÜ	-1,10053
Yazma-ya özen gösterme/önem verme	Erciyes	Dumlupınar	-,72304	,536
		M.Kemal	-1,42110*	,041
		KTÜ	-1,48062*	,033
	Dumlupınar	M.Kemal	-,69805	,689
		KTÜ	-,75758	,638
		M. Kemal	KTÜ	-,05952

Tablo 6’da öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız gruplar için yapılan TUKEY testi sonuçları görülmektedir. Yapılan TUKEY testi sonuçlarına göre okul dışı yazma alt boyutunda Erciyes Üniversitesi öğrencileriyle Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin ortalamaları arası anlamlı farkın olduğu görülmektedir. Yine TUKEY testi sonuçlarına göre *Yazmaya özen gösterme/önem verme* alt boyutunda Erciyes Üniversitesi öğrencileriyle Karadeniz Teknik ve Mustafa Kemal Üniversitesi öğrencilerinin ortalamaları arasında anlamlı farkın olduğu görülmektedir.

5. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu bölümde, öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının bazı değişkenler karşısında farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan analizlerle elde edilen bulgulardan hareketle ulaşılan sonuçlarla ilgili yorumlar yapılmış ve birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Yazma becerisine yönelik tutum ölçeğinin okul dışı yazma alt boyutunda kız öğrencilerin ortalaması ($X=19,66$), erkek öğrencilerin ortalamasından ($X=22,57$) yüksek bulunmuştur. Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla hesaplanan t değeri ($t=5,426$, $p<,05$) ,05 düzeyinde manidar bir farkı ifade etmektedir. Bu bulguya göre erkek öğrencilerin okul dışı yazma etkinliğinde bulunma düzeyleri kız öğrencilerinkinden anlamlı düzeyde yüksektir. Cinsiyet değişkeni açısından yazma becerisine yönelik tutum ölçeğinin diğer alt boyutlarında kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Yazmaya karşı tutumun algısal durum boyutunu oluşturan unsurların en önem-

lisi olan öz yeterlik algısının yazma becerisine olan tutuma ve dolayısıyla nitelikli metin oluşturmaya etki etmektedir. Meier, McCarthy ve Schmeck (1984)'e göre, yazma özyeterliğinin üniversite öğrencilerinin yazma performansını artırdığını ifade etmektedir (Akt. Demir, 2016, s. 106). Buradan hareketle okul dışı yazma etkinliğinde yüksek tutum düzeyleri bulunan erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre yazma becerisine karşı daha iyi bir öz yeterlik algısı ve yazma performansına sahip oldukları ifade edilebilir. Brinkley, 1993; Kamman, 1990; Pajares, 2002'e göre, öğretmenlerin sınıfta yazma öğrenme aktivitelerini uygulamaya koyma yeteneği, öz yeterliği ve başarısı ile onların eğitsel etkinlik geliştirme kapasitesine veya yazmaya karşı tutum ve inanışlarına bağlıdır (Akt. Daisey, 2009, s. 158). Ayrıca, öğretmenlerin, öğrencilerin yazma becerilerini ve performanslarını geliştirmek için onların algı, tutum ve ilgi gibi özellikler açısından tanınıp bilinmesinin bir ihtiyaç olduğu gerçeğini bilmeleri ve kabul etmeleri (İsmail ve diğerleri, 2010, s. 482) öğrencilerin beceri gelişimleri açısından önemlidir.

Öğrencilerinin yazmaya yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler çerçevesinde inceleyen Zorbaz ve Kayatürk (2015), çalışmalarında, ortaokul öğrencilerinin üçte birinin (% 33,9) yazmaya yönelik tutumlarının olumlu, % 17,2'sinin ise olumsuz olduğu belirlemişler ve yazma tutumunun düşük olmasının sebebinin öğrencilerin yazma becerisindeki zayıflığa bağlamışlardır (s. 1432). Bağcı (2007) da Türkçe öğretmeni adayları üzerine yaptığı bir araştırmasında yazılı anlatım dersinin kendilerinde bu derse karşı olumlu tutum geliştirdiğine inananların oranının inanmayanlara göre daha yüksek olduğunu belirttiği araştırmasında Türkçe öğretmeni adaylarının çok azının (% 22,8) yazılı anlatım dersine karşı isteksiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır (s. 56). Öğrencilerin yazmaya karşı olumlu tutuma sahip oldukları zaman bu beceriyi etkili bir şekilde kullanabildikleri; yazma karşı olumsuz tutuma sahip olduklarında ise yazma becerisini etkili bir şekilde kullanamadıkları görülmektedir.

Tutumun beceri gelişimi ile doğrudan etkileşimle bir ilişki vardır. Göçer (2013), öğretmen adaylarının yazma becerisinin kazanımı ve gelişimine etki eden unsurlar üzerine yaptığı araştırmasında katılımcıların, tutumun hem olumlu (Yazma ilgi, istek, sevgi ve arzusunun yazma becerisinin kazanımı ve gelişimine katkı verdiğini (s. 5), hem de olumsuz (Yazmaya karşı sahip olunan olumsuz algı veya tutumun yazma becerisinin kazanımı ve gelişimini olumsuz etkilediğini (s. 8) belirttiklerini aktarmıştır.

Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının mezun oldukları lise türü değişkeniyle tutum ölçeğinin alt boyutları arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğretim türü değişkeniyle tutum ölçeğinin alt boyutları arasında kayda değer anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Yazma becerisine yönelik tutum ölçeğinin okul dışı yazma alt boyutunda Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin ortalaması $X=22,81$, Erciyes Üniversitesi öğrencilerinin ortalaması ise $X=20,38$ 'dir. Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın

anlamlılığını test etmek amacıyla hesaplanan t değeri ($t=3,941$, $p<,05$), $,05$ düzeyinde anlamlı bir farkı ifade etmektedir. Bu bulguya göre Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin okul dışı yazma etkinliğinde bulunma düzeyleri Erciyes Üniversitesi öğrencilerinkinden anlamlı düzeyde yüksektir. Yazma becerisine yönelik tutum ölçeğinin diğer alt boyutlarında Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi öğrencileri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarının öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek için yapılan TUKEY testi sonuçlarına göre okul dışı yazma alt boyutunda Erciyes Üniversitesi öğrencileriyle Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Yazma becerisine yönelik tutum ölçeğinin *Yazmaya özen gösterme/önem verme* alt boyutunda Erciyes Üniversitesi öğrencileriyle Karadeniz Teknik ve Mustafa Kemal Üniversitesi öğrencilerinin ortalamaları arasında Karadeniz Teknik ve Mustafa Kemal Üniversitesi öğrencileri lehine anlamlı fark bulunmuştur. Tok ve Kandemir'e, (2015) göre, öğrencilerin yazmaya karşı olumlu bir şekilde tutuma sahip olmaları yazmada yaratıcılıklarını etkilemektedir (s. 1641). Staw (2003)'e göre de tutum ve hareketlerimiz, yazmaya karşı sorumluluğumuzu artırır ve her zamanki gibi sıradan davranmamızı sorgulamamızı sağlar (Akt. Daisey, 2009, s. 168). Burdan hareketle Karadeniz Teknik ve Mustafa Kemal Üniversitesi öğrencilerinin yazmaya özen gösterme/önem verme konusunda Erciyes Üniversitesi öğrencilerine göre yazmaya karşı daha iyi bir sorumluluk düzeyine sahip oldukları ve her zamanki gibi sıradan davranma yerine daha çok özen gösterip önem verdikleri söylenebilir.

Sonuç olarak, bulgular, Türkçe öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin yazma becerisine karşı tutumlarında mezun olunan lise türü ve öğretim türü değişkenleri açısından fark olmadığı; cinsiyet ve okudukları üniversite değişkenleri açısından ise fark olduğunu göstermektedir. Okul dışı yazma etkinliğinde bulunma alt değişkeninde erkek öğrencilerin düzeyleri kız öğrencilerinkinden ve Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin düzeyleri Erciyes Üniversitesi öğrencilerinkinden anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Okullarda Türkçe eğitimi verecek öğretmen adaylarının görevlerini yapmaya başladıklarında kendi öğrencilerine yazabileceklerine dair bir inanç kazandırmaları, yazma becerisi konusunda onları geliştirmeleri ve genel olarak yazmaya karşı olumlu bir tutuma sahip olmalarını sağlaması gerekir. Bunun için, öğrenme süreçlerinde öncelikle öğrencilerini yazmaya hazır hâle getirmeleri, belli düzeyde bir hazırbulunuşluk sağladıktan sonra yazma etkinliklerine başlamaları gerekir. Öğrencilerin yazma çalışmalarına istekli olmaları ve özen göstermeleri için yazma konusunda belli düzeyde bir hazırbulunuşluğa sahip olmaları gerekir. Bununla birlikte öğrencilerin yazabileceklerine dair inanca sahip olmaları, kendilerine güven duymaları da sağlanmalıdır. Kendine güven yazma becerisinin gelişimini hızlandırır. Derslerde gerçekleştirilen

yazma etkinlikleriyle öğrencilere kazandırılmaya çalışılan bilgi, tutum ve davranışların kalıcılığını sağlanması ve etkin kullanılan bir beceriye dönüşmesi için okul dışı zamanlarda bütünlüyle yazma çalışmaları da yürütülmelidir.

6. Kaynakça

- Ağca, H. (1999). *Yazılı anlatım*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Bağcı, H. (2007). Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatıma ve yazılı anlatım derslerine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *TÜBAR-Türklük Bilimi Araştırmaları*, 21, 29-61.
- Brown, H. D. (1994). *Principles of language learning and teaching*. New Jersey: Prentice Hall. Inc. Englewood Cliffs, 07632.
- Daisey, P. (2009). The writing experiences and beliefs of secondary teacher candidates. *Teacher Education Quarterly*, 36(4), 157-172.
- Demir, T. (2013). İlköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ile yazma öz yeterlik algısı ilişkisi üzerine bir çalışma. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(1), 84-114.
- Erdogan, Ö. (2012). *Süreç temelli yaratıcı yazma uygulamalarının yazılı anlatım becerisine ve yazmaya ilişkin tutuma etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Gardner R. C. (1978). *Attitudes and aptitude in learning French*, University of Western Ontario, Dept. of Psychology, London, Research Bulletin (No: 13, 21 p.)
- Gardner R. C. (1985). *Social psychology and second language learning: the role of attitudes and motivation*. London: Edward Arnold.
- Göçer, A. (2012). The investigation of intertextuality: the use of linguistic texts of Turkish teacher candidates in the written texts those they created. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 184-195.
- Göçer, A. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarına göre yazma becerisinin ediniminde ve gelişiminde etkili olan unsurlar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(24), 1-14.
- Göçer, A. (2014). Yazma tutum ölçeği'nin (YTÖ) Türkçeye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 515-524.
- Graham, S., Beminger, V. ve Fan, W. (2007). The structural relationship between writing attitude and writing achievement in first and third grade students. *Contemporary Educational Psychology*, 32, 516-536.
- Ismail, N., Elias, S., Safinas, A.I.S.M.A., Perumal, P.D. and Muthusamy, I. (2010). Exploring ESL students' apprehension level and attitude towards academic writing. *The International Journal of Learning*, 17(6), 475-483.
- İpşiroğlu, Z. (2007). Türkçe öğretiminde yaratıcılık Almanya'daki yeni öğretmenler: Göçmen kökenli üçüncü kuşak. *Dil Dergisi*, 135, 21-27.
- Korur, F. (2016). Attitude toward science teaching of Spanish and Turkish in-service elementary teachers: multi-group confirmatory factor analysis. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*, 12(2), 303-320. (İnternet erişim tarihi: 14.11.2015)
- O'Neal, M.R.; Guttinger, H.I. and Morris, C.M. (1984). Validation of a writing attitude scale. Paper presented at the thirteenth annual meeting of the mid-south educational research associations, November 14-16, New Orleans, Louisiana.

- Öncül, R. (2000). *Eğitim ve eğitim bilimleri sözlüğü*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Özdemir, B. (2014). *Analitik yazma ve değerlendirme modelinin türkçe öğretmen adaylarının yazma becerilerine ve yazma tutumlarına etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Seban, D. (2012). Yazarlık döngüsünün üçüncü sınıf öğrencilerinin yazmaya karşı tutum, algı ve yazma becerilerine etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 37(164), 147-158.
- Sözer, E. (1996). Üniversitelerde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 7-21.
- Susar Kırmızı, F. ve Beydemir, A. (2012). İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 319-337.
- Susar Kırmızı, F. (2009). Türkçe dersinde yaratıcı drama yöntemine dayalı yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya yönelik tutuma etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 2(5), 159-177.
- Temizkan, M. ve Sallabaş, E. (2009). Öğretmen adaylarının okuma ve yazmaya yönelik tutumlarının karşılaştırılması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(27), 155-176.
- Tok, Ş. and Kandemir, A. (2015). Effects of creative writing activities on students' achievement in writing, writing dispositions and attitude to English. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 174, 1635-1642.
- Turgut, F. (1987). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (5. Baskı). Ankara: Saydam Matbaacılık.
- Ülgen, G. (1997). *Eğitim psikolojisi: kavramlar, ilkeler, yöntemler, kuramlar ve uygulamalar*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Yaman, H. (2010). Writing anxiety of Turkish students: scale development and the working procedures in terms of various variables. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(1), 267-289.
- Zorbaz, K.Z. ve Kayatürk, N. (2015). Ortaokul öğrencilerinin yazmaya yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11(4), 1415-1435.

Extended Abstract

Writing skills are feelings, thoughts, and draft, to redact impression and what happened. Writing skills is a skills articulate in a fictional integrity, observation, and thoughts. Attitude are feelings and tendencies which leads us to always behave the same type people, objects, events, etc. In other words, attitude as describes tend to behave positive or negative ones in any event, against a property or group of people. Attitude is seen as an emotional feature to provide motivation in language learning. Attitude is defined as permanent and continuous organization motivational, emotional, perceptual and cognitive processes against an event in the life of individuals. Attitude come out and the pronounced developed during early childhood, in effect and made life of people in relationships parents, peers, many different ways. The attitude towards writing is a form of sense pleases or revealing the reluctance to write of the author of the act of writing. Attitude toward write of students is more variable and open to influence.

The purpose of this study is to investigate attitudes towards writing skills of students studying in Turkish teaching department of education faculties in terms of some variables. Selected from four different faculties of the four universities of the students studying in Turkish teaching to determine whether there are significant differences compare their sex, graduated

high school type, the type of college they see teaching and learning according to these variables their attitudes towards writing: non-school writing, presence ready to write, write in confidence and pay attention to write / visual importance in the context of sub-dimensions. It has been started research to determine attitudes about education today. In recent years, has picked up speed the studies measured the attitudes individuals learning the material, teacher, the subject field of education. In this study, Turkish student teachers of education faculty has tried to be examined attitudes towards writing in terms of some variables.

In the study, descriptive, correlational model was used. At the study was used Writing Attitude Scale (WAS) that was developed by Marcia O'Neal et al. (1984) and was made validity and reliability by Göçer (2014) as a data collection instrument. To the participants was presented answered the questions so that they 'strongly agree', 'agree', 'neither agree nor disagree', 'disagree' or 'strongly disagree' Rate must be prepared in the form of five-point Likert-type scale. Cronbach's Alpha coefficient of the scale was found as .85. The participant are 294 Turkish student teachers studying in Turkish teaching department 4 university's Faculties of Education in the different geographical regions of Turkey in the study. The data obtained analyzed using Tukey test, F test (ANOVA), arithmetic mean, standard deviation and t-test statistical methods for the purposes of the research.

Will take part in the Turkish education students in the undergraduate education, -as it was in other skills- is trying to win hardware on writing. It is different each student's interest in the writing, request or reluctance. Students of these qualities as an indication that the writing differences in illustrates to the writing attitudes. In this context is sought the answer to the following question:

Attitude toward writing of Turkish student teachers how according to sex, those high school graduates, the type of education, and university they training variables?

According to the results achieved from the data, is no difference attitudes towards writing skills in terms of the variables graduated high school type and type of education for Turkish student teachers; were found to be the difference in terms of gender, and they read university variables. Execution of writing activities of outside school in the sub-dimension of the scale was found to be significantly higher male students than female students' levels and was found to be significantly higher levels of Karadeniz Technical University than Erciyes University students' level.

As a result, findings, Turkish student teachers' attitude towards writing demonstrates no difference in graduated high school type and variable in terms of type of education. In terms of gender and college variables they read shows that difference. It was found the level of female than male students' lower variable on writing outside school activities. And the level of the Karadeniz Technical University students were found to be significantly higher in Erciyes University students. Attitude towards students' writing there was no significant difference they graduated from high school, and type of education with a variable type the dimensions of the attitude scale.

Turkish student teachers will give Turkish education in schools when they start doing their jobs is important to gain a belief towards writing skills. Turkish student teachers developing the students about writing skills depends on their have a positive attitude towards writing. In this respect, must be provided having a positive attitude to the Turkish student teachers.